

Warszawa, dnia 15 lipca 2020 r.

Ministerstwo Zdrowia

Departament Prawny

ul. Miodowa 15,

00-952 Warszawa

Adres e-mail: dep-pr@mz.gov.pl

Rzecznik Praw Lekarza Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie im. prof. Jana Nielubowicza, działając w imieniu Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie, reprezentując interesy osób wykonujących zawód lekarza i lekarza dentystry, na podstawie uchwały nr 471/P-VIII/19 z dnia 17 kwietnia 2019 r., art. 2 ust. 2 oraz art. 5 pkt 14 ustawy o izbach lekarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 965), wnosi o zajęcie stanowiska w poniższej sprawie.

Do biura Rzecznika Praw Lekarza zgłaszają się lekarze, którzy zadają następujące pytanie: Czy istnieje obowiązek wydawania zaświadczeń przez lekarza POZ, na wniosek rodziców dziecka, które wyjeżdża na zorganizowany wypoczynek – z zastrzeżeniem że w treść zaświadczenia lekarz musi wpisać, że nie widzi przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez dziecko wycieczki? Czy samo zaświadczenie o tym, iż dziecko jest zdrowe nie wystarcza? Lekarze podnoszą, że nie mogą zaświadczyć, że nie widzą przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia wycieczki zorganizowanej. Mogą jedynie zaświadczyć o stanie zdrowia dziecka, po przeprowadzeniu badania oraz wywiadu. Uważają, że biura podróży chcą przenieść swoją odpowiedzialność za dziecko na lekarzy, w przypadku gdyby wystąpiły jakiegokolwiek komplikacje zdrowotne. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, że biura podróży odmawiają zapisania dziecka na zorganizowaną wycieczkę, jeśli rodzic nie przyniesie zaświadczenia o przedstawionej treści. Powoduje to przymuszanie lekarza przez rodziców do wydania takiego zaświadczenia i zrzucania na niego winy za ewentualną absencję dziecka na wycieczce.

Po dokonaniu analizy przedmiotowego przypadku Rzecznik Praw Lekarza stoi na stanowisku, że brak przepisu, który zobowiązałby lekarzy do wydawania zaświadczeń wraz z adnotacją, która została przedstawiona powyżej.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1373) „Świadczeniobiorcy na podstawie ustawy nie przysługują: 1) orzeczenia o zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz inne orzeczenia i zaświadczenia lekarskie wydawane na życzenie świadczeniobiorcy, jeżeli nie są one związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia

nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku, a także jeżeli nie są wydawane dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, orzecznictwa o niepełnosprawności, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622), lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie”. Analiza przedmiotowego przepisu pozwala na stwierdzenie, że lekarz ma obowiązek wystawienia zaświadczenia w zakresie zorganizowanego wypoczynku. Nadto wskazać należy, iż zgodnie z brzmieniem art. 42 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty „*Lekarz orzeka o stanie zdrowia określonej osoby po uprzednim, osobistym jej zbadaniu lub zbadaniu jej za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, a także po analizie dostępnej dokumentacji medycznej tej osoby*”. Powyższe statuuje, że w katalogu pojęciowym „orzekanie o stanie zdrowia” mieści się również pisemne zaświadczenie dotyczące stanu zdrowia.

Konstatując powyższe, tak jak to zostało zaznaczone na wstępie niniejszego pisma, brak podstaw prawnych do wymagania od lekarza, aby w treści zaświadczenia lekarskiego zawarł zapis o braku przeciwwskazań do odbycia zorganizowanego wypoczynku. W ocenie Rzecznika wystarczyłoby, aby lekarz ograniczył się w zaświadczeniu do wskazania stanu ogólnego zdrowia dziecka na dzień jego wystawienia, w szczególności: wpisania chorób przewlekłych czy też informacji o uczuleniach. Należy pamiętać, iż każda wycieczka może cechować się różnym poziomem ryzyka dla dziecka. Lekarz nie jest w stanie przewidzieć jakie będą prowadzone przez organizatora zajęcia czy mogą one w danej sytuacji narazić dziecko na niebezpieczeństwo. Wydaje się, iż żądanie przez biura podróży zaświadczeń, które będą zawierały tego rodzaju zapisy jest próbą przerzucenia odpowiedzialności na lekarza, w przypadku wystąpienia u dziecka problemów zdrowotnych podczas wycieczki. W ocenie Rzecznika ta kwestia powinna być uregulowana i nie budzić wątpliwości.

W przypadku uznania przez Ministerstwo Zdrowia, iż przedmiotowa praktyka nie ma umocowania w przepisach prawa, Rzecznik Praw Lekarza wnosi o skierowanie przez Ministerstwo Zdrowia pisma w przedmiotowej sprawie do Polskiej Izby Turystycznej lub innych właściwych podmiotów/organów.

Rzecznik zwraca się z prośbą, aby wszelką korespondencję kierować również do wiadomości Rzecznika Praw Lekarza.

Łączę wyrazy szacunku

Monika Potocka

Rzecznik Praw Lekarza

Załącznik:

- Uchwała upoważniająca.